

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

17.10.2025

Аксубаево

КАРАР

№ 2926

2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасын раслау турында

Аз керемле гаилэләргә һәм авыр тормыш хәлендә ялгыз яшәүче аз керемле гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын һәм мөмкинлеген арттыру максатыннан Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты

КАРАР ЧЫГАРДЫ:

1. 2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасы расларга.

2. Бу карар Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында (<http://aksubayevo.tatarstan.ru>) урнаштырылсын һәм Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырырга.

3. Карарның үтәлешен контрольдә тоту Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәлэләр буенча урынбасары А.С.Тимирясовка йөкләргә.

Житәкче:

С.Ю.Зайцев

Татарстан Республикасы
Аксубай муниципаль районы
Башкарма комитетының
2025 нче елның 17 нче октябрендәге 2926
санлы карары бнеләг расланган

**Аксубай муниципаль районын халыкны адреслы социаль яклауның
2026-2030 елларга муниципаль программасы**

ПАСПОРТ ПРОГРАММЫ

Исеме	Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклауның 2026-2030 елларга муниципаль программасы
Программаны төп төзүчеләр	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, Халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге "Нежность"
Максаты	Гаилә, ана һәм бала, сугыш һәм хезмәт ветераннары, инвалидлар һәм инвалид балалар, аз керемле гаиләләрдән гражданнарга социаль ярдәм күрсәтүне тәмин итү.
Бурычлары	Халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, шул исәптән аз керемле гаиләләргә һәм авыр тормыш хәлендә ялгыз яшәүче аз керемле гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү, халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең сыйфатын һәм мөмкинлеген арттыру, инвалидларны, инвалид балалар тәрбияләүче гаиләләргә һәм халыкның аз керемле төркемнәрен реабилитациянең барлык чаралары белән тәмин итү.
Программаны гамәлгә ашыру вакыты	2026 - 2030 еллар
Программа структурасы	1. процесс чаралары комплексы "Мәгариф учреждениеләрендә белем алучыларны азык белән тәмин итү"; 2. "Гаиләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү" процесс чаралары комплексы; 3. "Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбияләү өчен уңайлы шартлар тудыру" процессуаль чаралар комплексы
Программаны финанслау күләмнәре	Программаны финанслауның гомуми күләме 2026-2030 елларда Аксубай муниципаль районы бюджеты хисабына 189073,4 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән еллар буенча: 2026 ел - 39044,2 мең сум; 2027 ел - 36447,7 мең сум; 2028 ел - 37772,4 мең сум; 2029 ел - 38020,8 мең сум; 2030 ел - 38788,3 мең сум. Программаны финанслау күләме фаразланган характерда һәм Аксубай муниципаль районы Советының чираттагы финанс елына (чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджеты турындагы карарына туры китереп ачыкланачак.
Программаның көтелгән нәтижеләре	2030 елга Программаның түбәндәге нәтижеләренә ирешү планлаштырыла:

□ Россия Федерациясенең һәм ТРның гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын алучы балалар һәм балалы гаиләләр өлеше, шул исәптән социаль ярдәм чараларын алучыларның гомуми санында пенсия, пособие, ЕДВ, субсидия, социаль өстәмә түләүләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм, ана капиталы түләү: 2026 ел - 35%, 2027 ел - 34%, 2028 ел - 33%.

- Инвалид балаларның, күп балалы, аз керемле гаиләләрнең, куркыныч төркемдәге гаиләләрнең актуаль мәгълүмат банкының булуы: 1) Районда инвалид балалар саны 2026 елга - 98, 2027 елга - 96, 2028 елга - 94. 2) 18 яшькә кадәр балигъ булмаган балалар тәрбияләнүче күп балалы гаиләләр саны: 2026 елда - 389 гаилә - 1296 бала, 2027 елда - 391 гаилә - 1302 бала, 2028 елда - 393 гаилә - 1308 бала. 3) Куркыныч төркемдәге гаиләләр: 2026 елда - 6 гаилә/15 балигъ булмаган бала, 2027 елда - 5 гаилә/14 балигъ булмаган бала, 2028 елда - 4 гаилә/13 балигъ булмаган бала.

Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар саны: 2026 ел - 5, 2027 ел - 5, 2028 ел - 5.

- Санаторий-курорт учреждениеләрендә сәламәтләнделгән аз керемле гаиләләрдән балалар һәм яшүсмерләр өлеше аларның гомуми санында: 2026 ел - 5,5%, 2027 ел - 5,5%, 2028 ел - 6,0%.

- Өч яшьлек балаларның гомуми санында махсус сөт ризыклары һәм катнашмалары белән тәмин ителгән аз тәмин ителгән гаиләләрдән беренче өч еллык балалар өлеше: 2026 ел - 43%, 2027 ел - 44%, 2028 ел - 45%.

□ Инвалид балаларның гомуми санында реабилитациягә юлламалар белән тәмин ителгән инвалид балалар өлеше: 2026 ел - 20,0%, 2027 ел - 21,0%, 2028 ел - 22,0%.

□ Матди ярдәм белән тәмин ителгән балигъ булмаган балаларны тәрбияләнүче аз керемле гаиләләрнең балигъ булмаган балаларны тәрбияләнүче гаиләләрнең гомуми санындагы өлеше: 2026 ел - 23,0%, 2027 ел - 23,5%, 2028 ел - 24,0%.

□ Балигъ булмаганнарның гомуми санында ачыкланган караучысыз һәм караучысыз калган балалар өлеше: 2026 ел - 0,16%, 2027 ел - 0,16%, 2028 ел - 0,16%.

□ Үсеп килүче буынның наркотизациясен кисәтү чараларында катнашкан балигъ булмаган балалар өлеше: 2026 ел - 87%, 2027 ел - 88%, 2028 ел - 89%.

Ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар саны: 2026 ел - 5, 2027 ел - 5, 2028 ел - 5.

□ Күп балалы гаиләләрнең гомуми санында "Ана бирелгән - Материна даны" медале белән бүләкләү өчен документлар эзерләнгән 5 һәм аннан да күбрәк балалы аналар өлеше: 2026 ел - 4%, 2027 ел - 4%, 2028 ел - 4%.

□ Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мэгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданнарга компенсация түләүләре бирү.

- □ Халыкара гаилә көне, Халыкара балаларны яклау көне, Халыкара аналар көне, Халыкара хатын-кызлар көне кысаларында үткәрелгән чараларның булуы;

- □ Ятим балалар, инвалид балалар, бюджет өлкәсе хезмәткәрләреннән балалары, мәктәп укучылары һәм ДДУга йөрүче балалар, ата-аналары (яки тулы булмаган гаиләдә берсе) сәбәп буенча эшләмәгән, балигъ булмаганнарның гомуми санында Яңа ел бүләкләре белән тәмин ителгән гаиләләрдән балалар өлеше: 2026 ел - 100%, 2027 ел - 100%, 2028 ел - 100%.

- □ Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын алган өлкән яшьтәге гражданнар, инвалидлар, сугыш һәм хезмәт

	ветераннары өлеше, шул исәптән пенсия, пособие, ЕДВ, ДМО, субсидия, социаль өстәмэләр, компенсация түләүләре, социаль ярдәм чараларының барлык алучыларның гомуми санында матди ярдәм түләү: 2026 ел - 99,8%, 2027 ел - 99,8%, 2028 ел - 100,0%. - ☐ Барлык категориядәге инвалидларның, сугыш һәм хезмәт ветераннарының, ЧАЭС, "МАЯК" житештерү берләшмәсендә аварияләрне бетерүдә катнашучыларның, реабилитацияләнган гражданның, читтән карауга мохтаж ялгыз кешеләрнең мәгълүмат банкы булу; - ☐ Өлкән яшьтәге гражданның һәм инвалидларның гомуми санында матди ярдәм күрсәтелгән ветераннар һәм инвалидлар өлеше: 2026 ел - 1%, 2027 ел - 1%, 2028 ел - 1%. - ☐ Өлкәннәр һәм инвалидларның гомуми санында социаль ярдәм чараларын алырга хокук бирүче документлар бирелгән картлар һәм инвалидлар өлеше: 2026 ел - 3%, 2027 ел - 3,5%, 2028 ел - 4,0%. - ☐ Даими ярдәмгә мохтаж булган, кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтелгән өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидлар өлеше, шул исәптән картлар һәм инвалидларның гомуми санында өйдә: 2026 ел - 0,45%, 2027 ел - 0,45%, 2028 ел - 0,45%. - ☐ Өлкән яшьтәге гражданның һәм инвалидларның гомуми санында гомуми типтагы интернат-йортларга урнашырга мохтаж ялгыз гражданны саны: 2026 ел - 3 кеше, 2027 ел - 4 кеше, 2028 ел - 5 кеше. - ☐ Республика тернәкләндерү учреждениеләрендә картлар һәм инвалидлар саны: 2026 ел - 2,3%, 2027 ел - 2,4%, 2028 ел - 2,5%. - ☐ Өлкән яшьтәге гражданны, ветераннар, инвалидлар саны: 2026 ел - 1,0%, 2027 ел - 1,0%, 2028 ел - 1,0%. - ☐ Жирле мәгълүмат чараларында өлкән яшьтәге гражданны, инвалидларны һәм ветераннарны социаль яклау мәсьәләләренә багышланган рубрика булу; - ☐ Жинү көнен, Халыкара өлкәннәр көнен, Халыкара инвалидлар көнен, ЧАЭСта зыян күрүчеләрне искә алу көнен бәйрәм итү уңаеннан үткәрелгән чараларның булуы; - ☐ Физкультура-сәламәтләндерү, ял итү һәм ижади чараларда катнашкан өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидлар саны: 2026 ел - 60,0%, 2027 ел - 61,0%, 2028 ел - 62,0%.
--	--

1. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсе характеристикасы,

күрсәтелгән өлкәдә төп проблемаларны тасвирлау һәм аны үстерү фаразы

Әлеге программа "Россия Федерациясендә гражданны социаль хезмәт күрсәтү нигезләре турында" 28.12.2013 елгы 442-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 17.12.2004 елгы 541 номерлы карары һәм Татарстан Республикасы Халкын социаль яклау буенча ведомствоара комиссия карарлары нигезендә төзелгән.

Бу Программаны гамәлгә ашыруның төп максатлары:

өлкән яшьтәге гражданны тормышының тискәре демографик тенденцияләрен жинү, халыкның тормыш сыйфатын күтәрү;

сыйфатлы белем һәм медицина ярдәме алу мөмкинлеген тәмин итү, халыкны уңайлы һәм сыйфатлы торак белән тәмин итү;

өлкәннәр, инвалидлар һәм балалар өчен социаль хезмәт күрсәтүнең нәтижәле максатчан системасын булдыру;

гаиләгә һәм гаилә тормышы кыйммәтләренә ярдәм итү, ныгыту һәм яклау, гаиләләрнең тормыш сыйфатын яхшырту.

Программа кабул ителгән иҗтимагый норматив йөкләмәләргә гамәлгә ашыруны һәм гражданнарга социаль ярдәм һәм халыкка социаль хезмәт күрсәтү чараларының формалашкан системаларын модернизацияләүне тәмин итүче эшчәнлек юнәлешләрен, аларның нәтижеләлеген һәм нәтижеләлеген арттыру максатыннан, билгели.

Аксубай районында 01.01.2025 елга 25 714 кеше яши, шул исәптән 18 яшькә кадәргә балалар - 7533 бала (29,2%); 8088 пенсионер, шуларның 1780 эшләрүчеләр, 6308 кеше эшләми, 2466 инвалид (9,6%), шул исәптән инвалид балалар 92 бала (0,4%).

Аксубай муниципаль районында барлыкка килгән социаль яклау системасы:

төрле категория гражданнарга федераль һәм республика законнарында каралган социаль түләүләр, компенсацияләр, субсидияләр, пособиеләр бирү; аз керемле гаиләләрнең һәм ялгыз яшәүче аз керемле гражданнарның яшәү дәрәжәсен саклау өчен дәүләт социаль ярдәменә төрле төрләр;

балигъ булмаганнарга һәм эшкә сәләтсез яки тулысынча сәләтсез гражданнарга карата опека һәм попечительлек;

балаларга, шулай ук балалары булган гаиләләргә берничә өстәмә чара;

халыкка социаль хезмәт күрсәтү учреждениеләре тарафыннан төрле социаль хезмәтләр күрсәтү;

инвалидлар һәм халыкның хәрәкәте чикләнгән башка төркемнәре өчен уңайлы һәм уңайлы яшәү мөхите булдыру.

Аксубай муниципаль районында Россия Федерациясә дәүләт хакимияте органнары һәм Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары арасында вәкаләтләргә чикләү шартларында гамәлгә ашырыла торган халыкның социаль яклау өлкәсендә дәүләт социаль бурычларын үз вакытында һәм тулы күләмдә үтәү оештырылган.

Россия Федерациясенә федераль бюджеттан финанслана торган чыгымнар бурычларына Бөек Ватан сугышы ветераннарына социаль ярдәм чаралары керә; инвалидлар; инвалид балалары булган гаиләләр; техноген афәтләрдән зыян күргән гражданнар һәм федераль законнар белән билгеләнгән социаль ярдәмгә мохтаж гражданнарның башка категорияләре.

Татарстан Республикасының чыгымнар йөкләмәләренә хезмәт ветераннарына, тыл хезмәтчәннәренә, реабилитацияләнгән затларга һәм сәяси репрессияләрдән зыян күргән дип танылган затларга, балалары булган гаиләләргә, ярлы гражданнарга һәм авыр тормыш хәлендәге гражданнарга социаль ярдәм күрсәтү чаралары керә.

Россия Федерациясә Хөкүмәте һәм Татарстан Республикасы Хөкүмәте тарафыннан халыкның керемнәрен арттыру буенча кабул ителгән чаралар гаиләләрнең матди хәлен яхшырта һәм аз керемле гражданнар санының кимүенә китерә. Социаль контракт нигезендә дәүләт социаль ярдәм күрсәтү технологиясен кертү аз керемле гаиләләрнең адаптация мөмкинлекләрен активлаштыру, ярдәм алучыларның социаль җаваплылыгын арттыру, аларның үз-үзләрен тотышларына бәйле мотивны киметү юлы белән тормыш сыйфатын күтәрүгә ярдәм итә.

Торак-коммуналь хезмәтләргә тарифларның күтәрелүенә бәйле рәвештә гражданнарның керемнәр дәрәжәсенә кимүен кискү, шулай ук аларның кулланылган хезмәтләр өчен түләү сәләтен тәмин итү максатыннан, Россия Федерациясенә Торак кодексы нигезендә федераль дәрәжәдә билгеләнгән торак-коммуналь хезмәтләргә түләү буенча социаль ярдәм чараларыннан тыш, Татарстан Республикасында берничә өстәмә субсидия бүлеп бирелә. Күрсәтелгән социаль ярдәм чаралары хисабына субсидия алучы гаиләнең торак-коммуналь хезмәтләргә өчен үз түләве күләме керемнең 21 процентыннан артмый.

Соңгы өч елда республикада аерым категория гражданнарга, балалары булган гаиләләргә Татарстан Республикасы бюджетыннан финанслана торган социаль ярдәмнең яңа өстәмә чаралары билгеләнде, шул исәптән керемнәргә исәпкә алып:

даими кеше каравына (ярдәмгә, күзәтчелеккә) мохтаж инвалид балаларга ай саен өстәмә акчалата түлү;

хроник бөөр житешсезлегеннән интегүче, амбулатор гемодиализ ысулы белән дәваланыучы затларга дәвалау урынына бару өчен компенсация.

Республика пенсионерларының санаторий-курорт дәвалавына керү мөмкинлеген киңәйтү максатыннан, пенсионер гаиләсенәң жан башына уртача керемәнә карап, путевка бәясен өлешчә түләү кертелде, бу санаторий-курорт дәвалавы белән тәмин ителгән пенсионерлар санын 10 процентка арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

"Ана даны - Ана даны" медале белән бүләкләнгән, биш бала тәрбияләгән аналарга бер тапкыр бирелә торган акчалата бүләк күләме 25 мең сумга кадәр арттырылды; алты һәм аннан да күбрәк бала тәрбияләгән аналарга акчалата бүләк күләме һәр балага исәпләп, тиешенчә 5 мең сумга арттырыла.

Өченче һәм аннан соң туган гаиләләргә һәр балага 10 мең сум, дүртенче балага 50 мең сум күләмендә бер тапкыр бирелә торган пособие билгеләнгән. (Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының 27.08.2025 елгы № 223 "Бала (балалар) туганда бер тапкыр түләү турында" карары)

Аксубай муниципаль районында дәүләт гаилә сәясәтенәң өстенлекләре:

комплекслылыгы, хезмәтләргә керү мөмкинлеге;

хезмәтләр мөрәжәгать иткән барлык гражданнарга, яшенә, диненә, социаль статусына, яшәү урынына карамастан һәм иреккә рәвештә генә күрсәтелә;

консультацияләр клиентларның шәхси тормышы турында алынган мәгълүматның тулы серен саклауга нигезләнә;

белгечләрнең югары профессиональлеге;

клиентлар теләге буенча мөрәжәгать аноним булырга мөмкин;

кешелеклелек, игелеклелек, игътибар, индивидуаль караш.

ТР Аксубай муниципаль районында балалары булган гаиләләргә социаль ярдәм чаралары федераль һәм республика законнары нигезендә күрсәтелә. 1995 елның 19 маендагы N 81-ФЗ "Балалары булган гражданнарга дәүләт ташламалары турында" Федераль закон нигезендә, вакытлыча эшкә яраксызлык булган очракта һәм ана булу сәбәпле мәжбүри социаль иминиятләштерелергә тиеш булмаган затларга:

бала туганда бер тапкыр бирелә торган пособие;

чакырылыш буенча хәрби хезмәт үтүче хәрби хезмәткәрнең йөклә хатынына бер тапкыр бирелә торган пособие;

чакырылыш буенча хәрби хезмәт үтүче хәрби хезмәткәр баласына ай саен пособие;

бала карау буенча айлык пособие.

2012 елның 29 декабрәндәге N 273-ФЗ "Россия Федерациясендә мәгариф турында" Федераль закон нигезендә ата-аналарның түләүләренәң бер өлешенә компенсация түләнә:

беренче балага - мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы дәүләт һәм муниципаль мәгариф оешмаларында баланы карау һәм карау өчен ата-ананың уртача түләве 20 процент;

икенче балага - күрсәтелгән түләү күләменәң 50 проценты;

өченче балага һәм аннан соңгы балаларга - күрсәтелгән түләү күләменәң 70 проценты.

18 яшкә кадәргә балалары булган гражданнарга республика социаль ярдәм чаралары "Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм турында" 2004 елның 8 декабрәндәге N 63-ЗРТ Татарстан Республикасы Законы нигезендә бирелә. Аларга:

жан башына уртача керемле, Татарстан Республикасы территориясендә билгеләнгән яшәү минимумыннан артмаган гаиләләр һәм ясалма һәм катнаш ашатуда хроник авырулары булган, республиканың сәламәтлек саклау учреждениеләрендә яшәү урыны буенча амбулатор исәптә торучы балаларны махсус сөт ризыклары белән түләүсез тәмин итү һәм табиблар рецептлары буенча катнашмалар;

гомернең беренче өч елындагы балаларны дару препаратлары белән түләүсез тәмин итү, аларның исемлеге Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан билгеләнә;

лагерьларда, санаторийларда, санаторий-профилакторийларда балаларны сәламәтләндерүгә юлламалар бирү.

Жан башына уртача керемнәре Татарстан Республикасында билгеләнгән яшәү минимумыннан түбәнрәк булган балалары булган гаиләләргә 16 яшкә кадәргә балага ай саен пособие (гомуми белем бирү учреждениесе укучысына - ул укуын тәмамлаганчы, ләкин 18 яшәтән артмаган) түләнә.

18 яшькә кадәрге өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гаиләләргә, шул исәптән кабул итүчеләрне дә өстәмә рәвештә бирелә:

6 яшькә кадәрге бала өчен дарулар сатып алуга субсидия;

Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән торак мәйданының социаль нормасы чикләрендә торак өчен чыгымнарның 30 проценты күләмендә субсидия;

халыкка хезмәт күрсәтүне куллануның билгеләнгән нормативлары чикләрендә, ә үзәк жылытылмаган йортларда яшәүче гаиләләр өчен - халыкка сату өчен билгеләнгән нормалар чикләрендә сатып алынган ягулык бәясеннән коммунал хезмәтләр өчен түләүгә чыгымнарның 30 проценты күләмендә субсидия;

гомуми белем бирү оешмалары укучыларына һәм һөнәри белем бирү оешмалары студентларына алар укуларын тәмамлаганчы, ләкин алар 18 яшьтән артмыйлар. Субсидия алучылар шәһәр жәмәгәт транспортының барлык төрләрендә һәм шәһәр яны автомобиль транспортында сәяхәт итү өчен бер айлык балалар социаль сәяхәт билетын сатып ала ала.

Юлга субсидия шулай ук ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга һәм белем бирү оешмаларында белем алучы ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга бирелә.

Авыр тормыш хәлэндә булган һәм дәүләт тарафыннан социаль ярдәмгә мохтаж балалары булган гаиләләргә социаль ярдәм күрсәтү чараларының иң мөһим компонентларының берсе - халыкка эзлекле рәвештә тормышка ашырыла торган дәүләт социаль ярдәм программасы.

Дәүләт социаль ярдәмен алучылар арасында зур өлешне керемнәрнең түбән дәрәжәсә белән бәйле үз тормыш проблемаларын мөстәкыйль хәл итү мөмкинлегә булмаган гражданныр тәшкит итә. Бу, беренче чиратта, инвалид балалары булган гаиләләр, тулы булмаган һәм күп балалы гаиләләр.

Дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының иң мөһим бурычы - гражданнырның һәм балалары булган гаиләләрнең керемнәре дәрәжәсенә бәйле мәсьәләләрне чишү, шул исәптән "социаль контрактлар" төзү һәм Аксубай муниципаль районында яшәүче аз керемле гаиләләр санын 2030 елга 50% ка киметү.

Баланың беренче һәм иң мөһим хокукларының берсе - гаиләгә хокук. Нәкъ менә гаилә мохите балага шәхес буларак формалашырга һәм жәмгыятьтә тормышка әзер булырга мөмкинлек бирә. Шуңа күрә балачакны саклауның беренче бурычы - бала өчен кан гаиләсен саклау, аны реабилитацияләү, бала тәрбияләү өчен шартлар тудыра алмаган очракта гаиләне торгызу.

Районыбызда ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаилә урнаштыруга дәүләт ярдәмә чаралары, ведомствоара үзара бәйләнеш, массакүләм мәгълүмат чаралары һәм халык белән уртақ эш ярдәмендә соңгы елларда районда ятим һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны (алга таба - ятим балалар) гаилә урнаштыру буенча берничә уңай тенденция билгеләнде.

Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 28 декабрендәге N 1688 Указын үтәү максатыннан "Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны яклау өлкәсендә дәүләт сәясәтен гәмәлгә ашыруның кайбер чаралары турында" 2013 елның 13 июлендәге N 60-ЗРТ Татарстан Республикасы Законы кабул ителде "Татарстан Республикасы Гаилә кодексының 141.1 статьясына үзгәреш кертү турында", аның нигезендә 2013 елның 1 гыйнварыннан үз бурычларын түләүле башкаручы опекунарларга яки попечительләргә тиешле бүләк билгеләнә.

Моннан тыш, Татарстан Республикасының Гаилә кодексында түләүле шартларда вазыйфаларын башкаручы опекунарларга (шул исәптән тәрбиягә алган ата-аналарга) өстәмә түләүләр билгеләнгән: педагогик яки медицина белеме булган кабул итүче ата-аналарга федераль закон белән билгеләнгән минималь хезмәт хақы күләменә 50 проценты;

3 яшькә житмәгән тәрбиягә алынган баланы тәрбияләү өчен яки инвалид баланы, яки психик яки физик үсешендә тайпылышлары булган баланы, яки девиант тәртибе булган баланы тәрбияләү өчен билгеләнгән бүләкләү күләменә 30 проценты.

"Татарстан Республикасында халыкка адреслы социаль ярдәм турында" 2004 елның 8 декабрендәге 63-ЗРТ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән 18 яшькә кадәрге өч һәм аннан да күбрәк баласы булган гаиләләргә, шул исәптән кабул итүчеләргә, социаль ярдәм чаралары билгеләнгән:

6 яшькә кадәрге бала өчен дарулар сатып алуга субсидия;

халыкка хезмэт күрсәтүне куллануның билгеләнгән нормативлары чикләрендә, ә үзәк жылытылмаган йортларда яшәүче гаиләләр өчен - халыкка сату өчен билгеләнгән нормалар чикләрендә сатып алынган ягулык бәясеннән коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә чыгымнарның 30 проценты күләмендә субсидия;

Татарстан Республикасы законнары белән билгеләнгән торак мәйданының социаль нормасы чикләрендә торак өчен чыгымнарның 30 проценты күләмендә субсидия;

гомуми белем бирү учреждениеләре һәм башлангыч һәм урта һөнәри белем бирү учреждениеләре укучыларына алар укуын тәмамлаганчы, ләкин 18 яшьтән дә артмый.

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында гаилә һәм балаларга социаль хезмэт күрсәтү системасы түбәндәге оешмалар тарафыннан тәкъдим ителә:

Оешмалар исеме	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.
“Хыял” балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приюты	1	1	1	1	1
Өлкәннәр һәм инвалидлар өчен Федоровка интернат-йорты	1	1	1	1	1
Халыкка социаль хезмэт күрсәтү үзәге (Аксубай шәһәре)	1	1	1	1	1
Республика матди ярдәм үзәге филиалы (ш т Аксубай поселогы)	1	1	1	1	1

Медицина-социаль экспертиза органнарында яңадан тикшерелгән инвалидларга торак-коммуналь хезмәтләр өчен түләүгә субсидия-ташламалар бирү тәртибе гадиләштерелде, ул хәзерге вакытта ведомствоара хезмәттәшлек тәртибендә алынган мәгълүматлар нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гражданнар социаль яклау органнарына мөрәжәгать иткәндә гаризаларны һәм документларны электрон формада, шул исәптән 14 хезмэт буенча дәүләт хезмәтләре порталы аша тапшырырга уңайлы мөмкинлеккә ия, гражданнар документлары белән эш "Халыкның социаль регистры" (ГИС СРН) дәүләт мәгълүмат системасы функционалын кулланып башкарыла.

Хәзерге вакытта тармакта кертелгән автоматлаштырылган процессларны, шул исәптән гражданнарның аерым категорияләренә субсидияләр һәм ташламалар исәпләү буенча мәгълүмат системасын яхшырту буенча актив эш алып барыла; социаль ярдәм чараларын алучыларның шәхси эшләрен электрон саклау; "Халыкка социаль хезмэт күрсәтү учреждениеләре эшчәнлеген автоматлаштыру" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы; "Татарстан Республикасы инвалидларының мәгълүмат базасы" мәгълүмат системасы; "Татарстан Республикасында социаль куркыныч хәлдә булган балигъ булмаганнарны һәм аларның гаиләләрен исәпкә алу һәм мониторинг" автоматлаштырылган мәгълүмат системасы.

Татарстан Республикасында халыкны социаль яклау өлкәсендә гамәлгә ашырыла торган дәүләт сәясәтенең өстенлекләре:

гражданнарга социаль яклау өлкәсендә дәүләт хезмәтләре күрсәтүне сыйфатка һәм мөмкинлеккә таләпләрдән чыгып камилләштерү;

гаиләдә баланы саклап калуны тәэмин итүче гаиләне социаль яклау системасын ныгыту, авыр тормыш хәленә эләккән балаларның үсеше һәм тормышы өчен уңайлы шартлар тудыру, ата-ана тәрбиясеннән мэхрүм калган балаларны гаиләдә урнаштыруның төрле формаларын үстерү;

гражданнарга, беренче чиратта ветераннарга һәм инвалидларга социаль хезмэт күрсәтү системасын камилләштерү;

тормыш эшчәнлегенә төп чикләүләреннән чыгып, инвалидларның һәм башка хәрәкәте чикләнгән төркемнәрнең махсус ихтияжларын исәпкә алып, аларга киртәләрсез керү һәм хезмэт күрсәтү өчен өстенлекле социаль инфраструктура объектларының булуын тәэмин итү.

Халыкны социаль яклау өлкәсендә дәүләт социаль бурычларын үтәүне камилләштерү, алучыларның киң даирәсенә сыйфатлы дәүләт хезмәтләренә ирешүне арттыру яңа технологияләр, инновацион

алымнар кертмичә, шулай ук электрон формада дәүләт хезмәтләрен күрсәтүгә күчмичә мөмкин түгел.

2. Программаның төп максатлары һәм бурычлары, гамәлгә ашыру сроклары һәм этаплары

Хәзерге вакытта гамәлдәге законнар нигезендә гражданның социаль гарантияләрен һәм халыкка социаль ярдәм күрсәтү, өлкән яшәтгәе гражданның һәм инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү өлкәсендә билгеле бер вәкаләтләренә гамәлгә ашыру Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары эшчәнлегенә мөһим юнәлеш булып тора.

Моннан тыш, жәмгыятьтә гаилә, бала, җаваплы ата-ана кыйммәтләрен формалаштыру иң актуаль булып тора; аны иртә ачыклауга нигезләнган гаилә уңайсызлыгын профилактикалауны тәмин итү; авыр тормыш хәлендә булган гаиләгә ведомствоара нигездә күрсәтелә торган индивидуальләштерелгән адекват ярдәм; туган гаиләдә бала тәрбияләнүе өстенлегә; социаль куркыныч хәлдәге гаиләләр санын киметү; ата-ана хокукларыннан мәхрүм итү очракларын киметүгә, "риск төркеме" нә кәргән гаиләләренә ачыклауга, аларны социаль озатуга һәм реабилитацияләнүгә, гаиләләрдә балаларга карата рәхимсез мөгамәлә итү очракларын киметүгә, ата-ана каравыннан мәхрүм калган балалар санын киметүгә ярдәм итүче нәтиҗәле механизмнар булдыру.

Программаның максаты - социаль ярдәмнең һәм социаль хезмәтләр күрсәтүнең нәтиҗәле адреслы системасын булдыру, шулай ук аерым категория гражданның тормыш сыйфатын арттыру.

Куелган максатка ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы гражданның аерым категорияләренә социаль ярдәм күрсәтү һәм тормыш сыйфатын күтәрү;

өлкән яшәтгәе гражданның социаль ярдәм күрсәтүне тәмин итү;

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районында яшәүче халыкка социаль хезмәт күрсәтүнең эффективлыгын һәм сыйфатын арттыру;

үсешендә һәм сәламәтлегендә тайпылышлар булган балаларны тәрбияләнүче гаиләләренә озату буенча ведомствоара хезмәттәшлек механизмын булдыру;

3 яшькә кадәр балаларның тормыш сыйфатын һәм сәламәтлеген яхшырту;

ятим һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гаиләгә тәрбияләнү өчен уңайлы шартлар тудыру.

3. Муниципаль Программа структурасы

Структур элемент бурычлары	Структур элемент бурычын тормышка ашырудан көтелгән эффектларның кыскача тасвирламасы	Күрсәткечләр белән бәйләнеш
1	2	3
2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасы		
1.	"Мәгариф учреждениеләрендә белем алучыларны туклану белән тәмин итү"	
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлегә, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлегә.		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Аксубай муниципаль районында социаль түләүләр белән тәмин итү	- РФ, ТР һәм ТР Аксубай муниципаль районының гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган аерым категория гражданның социаль ярдәм чараларын тәкдим итү;	гражданның аерым категорияләренә социаль ярдәм чараларына хокукларын үз вакытында һәм тулы күләмдә тәмин

	- мәгариф учреждениеләрендә белем алучыларны туклану белән тәэмин итү.	итүне оештыруга, шулай ук уку чорында Аксубай муниципаль районының мәгариф учреждениеләрендә белем алучыларны ашату белән тәэмин итүгә юнәлтелгән чаралар гамәлгә ашырылачак.
2.	"Гайләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү" процесс чаралары комплексы	
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге, Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе муниципаль районы		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Аксубай муниципаль районында гайләләргә социаль ярдәм күрсәтү	- гайләләргә социаль ярдәм чаралары системасын үстерү	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында баланы карау һәм карау өчен ата- ана түләвенәң бер өлешен компенсацияләү
3.	"Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гайләгә тәрбияләү өчен уңайлы шартлар тудыру" процессуаль чаралар комплексы	
Гамәлгә ашыру өчен җаваплы: Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге, Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге, Балигъ булмаганнар эшләре һәм аларның хокукларын яклау комиссиясе муниципаль районы		Гамәлгә ашыру вакыты: 2026-2030 еллар
Аксубай муниципаль районында гайләләргә социаль ярдәм күрсәтү	- ятим һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гайләгә тәрбияләү өчен уңайлы шартлар тудыру; - гайлә уңайсызлыгы, балалар күзәтчелеге һәм йортсызлык профилактикасы.	тулысынча тәэмин итү: ятим балаларга, ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган, һөнәри белем бирү оешмаларында һәм югары белем бирү оешмаларында укучы балаларга социаль түләүләр; ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны гайләгә урнаштыруның барлык формаларында бер тапкыр бирелә торган пособие;

		тәрбияләнүче гаиләгә тәрбияләнүче балаларны тоту өчен бүләкләр; тәрбияләнүче гаиләгә тәрбияләнүче балаларны тоту өчен түләүләр; опекуннар гаиләләренә тәрбиягә алынган балаларны тоту өчен түләүләр; ятим һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган, гражданнар гаиләләрендә тәрбияләнүче балалар өлешен 98,8 процентка кадәр арттыру; игътибарсыз калган балаларның чагыштырма авырлыгын киметү Аксубай муниципаль районында балалар саны 0,21 процентка кадәр; ведомствоара патронаттан алынган, реабилитация срокларын узмыйча уңай нәтижеләргә ирешкән балалары булган гаиләләренң өлешен 95 процентка кадәр арттыру
--	--	--

4 Программаны финанс белән тәмин итү

Программа, структур элемент исеме, финанс тәмин итү чыганагы	Еллар буенча финанс тәмин итү күләме, мең сум					
	2025(план на 1.10.2025)	2026	2027	2028	2029	2030
1	2	3	4	5	6	7
Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклауның 2026-2030 елларга муниципаль программасы - барысы, шул исәптән:						
	35093,6	39044,2	36447,7	37772,4	38020,8	38788,3
федераль бюджет	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Татарстан Республикасы бюджеты	25264,5	29037,6	30369,4	31694,1	31942,5	32710,0
Аксубай муниципаль районы бюджеты	9829,1	10006,6	6078,3	6078,3	6078,3	6078,3

4. Программаны гамәлгә ашыру механизмы

Программаның заказчысы - Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге.

Татарстан Республикасы Хезмэт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге Программаны эшләүчеләр белән берлектә Программаны гамәлгә ашыру процессында уртақ эшчәнлекне координацияләүне, кирәк булганда аңа үзгәрешләр кертүне, шулай ук Программаның нәтижелелеген баянлауны, чираттагы финансларына (чираттагы финансларына һәм план чорына) бюджет ихтияжын формалаштыруны тәмин итә.

5. Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән нәтижеләре

Халыкка күрсәтелә торган адреслы социаль ярдәмне көчәйтү ярлылык процентын киметергә, жәмгыятьтә социаль климатны яхшыртырга, шулай ук барлык дәрәжәдәге бюджет акчаларын нәтижеләрәк файдаланырга мөмкинлек бирергә.

Балалары булган гаиләләргә социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру һәр гаиләнең, аеруча күп балалы гаиләләрнең керемнәрен арттырырга мөмкинлек бирергә.

Социаль хезмәт күрсәтү оешмаларында социаль хезмәтләр күрсәтүне оештыруны камилләштерү гражданның тормыш сыйфатын күтәрергә, аларның физик һәм психик сәламәтлеген сакларга ярдәм итәр.

Гаиләне ныгыту һәм яклау юнәлешләре буенча үткәрелә торган чаралар, Татарстан Республикасының гамәлдәге дәүләт программаларында каралган башка чаралар белән бергә, берничә төп бурычны - гаиләләрнең тормыш дәрәжәсен һәм сыйфатын күтәрүне хәл итәргә ярдәм итәр; гаиләне ныгыту һәм яклау, жәмгыять тормышында гаиләнең ролен арттыру, гаилә уңайсызлыгын профилактикалау һәм җиңү.

2026-2030 елларга Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы халкын адреслы социаль яклау муниципаль программасы буенча чаралар

№	Чара исеме	Финанслау чыганагы	Җаваплы
I. Гаиләне, ананы һәм баланы социаль яклау буенча гамәлдәге законнарда каралган законнарны гамәлгә ашыру чаралары.			
1.	Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасының гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, шул исәптән пенсия, пособие, ЕДВ, субсидия, социаль өстәмә түләүләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм, ана капиталы һ.б. балаларга һәм балалары булган гаиләләргә түләү.	-	ФСО, УПФ, ФСС, Үзәк район хастаханәсе, ОМС, предприятиеләр һәм оешмалар житекчеләре
2.	Инвалид балаларның, күп балалы, аз керемле гаиләләрнең, куркыныч төркемдәге гаиләләрнең мәгълүмат банкын актуаль хәлдә тоту.	-	БСО, "Мәгариф идарәсе" МКУ, "Назлек" МСО, профилактика системасы субъектлары
3.	Ятим балаларны һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларны балалар учреждениеләренә вакытында урнаштыру, аларны акчалата тотуны тәмин итү.	-	ФСО, "Мәгариф бүлеге" МКУ, район Башкарма комитетының опека һәм попечительлек хезмәте
4.	Аз керемле гаиләләрдән, инвалид балалары булган гаиләләрдән балалар һәм яшүсмерләрен беренче чиратта оештыру, сәламәтләндерү һәм ял итү	Местный бюджет	"Мәгариф бүлеге" МКУ, ОСЗ, Үзәк район хастаханәсе, "Нежность" КЦСОН
5.	Аз тәмин ителгән гаиләләрдәге беренче өч еллык балаларны махсус сәт ризыклары һәм катнашмалары белән бушлай тәмин итү	-	Үзәк район хастаханәсе, ОСЗ, Аксубай муниципаль районындагы РЦМП филиалы

6.	Аз тээмин ителгэн гаилэлэргэ матди ярдэм күрсэтү	-	ФСО, КЦСОН, халыкны социаль яклау буенча район комиссиясе
7.	Балигь булмаганнар арасында каравсызлык һәм йортсызлык профилактикасы буенча эшне оештыру.	-	ФСО, "Мәгариф бүлеге" МКУ, КДН, ПДН, Үзәк район хастаханәсе, ЦСОН, "Мечта" социаль кабул итү
8.	Үсеп килүче буынның наркотизациясен булдырмау буенча эшне оештыру	-	ФСО, "Мәгариф бүлеге" МКУ, РОВД, КДН, ПДН, Үзәк район хастаханәсе, ЦСОН
9.	Ятим һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга үз вакытында опека һәм попечительлек бирү	-	"Мәгариф бүлеге" МКУ, Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек органы
10.	"Ана даны - Материнская слава" медале белән бүләкләү өчен 5 һәм аннан да күбрәк балалы күп балалы аналарның документларын эзерләү	-	ОСЗ, КЦСОН
11.	Аз керемле, тулы булмаган гаилэләрдән булган балаларны өстенлекле эш белән тээмин итү	-	ЦЗН
12.	Инвалидларны махсус эш урыннары белән эшкә урнаштыру	-	ЦЗН
13.	Балаларны һәм балалары булган гаилэләрне социаль яклау мәсьәләләре буенча халыкка хәбәр итү (закон чыгару һәм норматив документларны бастыру һәм яңгырату)	-	ФСО, УПФ, ФСС, Үзәк район хастаханәсе, "Мәгариф бүлеге" МКУ, "Сельская новь" газетасы редакциясе»

II. II. Гаиләне, ана һәм баланы социаль яклау турындагы законнарны гамәлгә ашыру буенча өстәмә чаралар.

1.	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданның компенсация түләүләрен бирү.	Жирле бюджет	"Мәгариф бүлеге" МКУ, ОСЗ, РЦМП филиалы
2.	Мәктәпкәчә белем бирү программасын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларына йөрүче балалары булган гражданның компенсация түләүләрен бирү. Ятим балаларга һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балаларга кием, аяк киеме сатып алу өчен бер тапкыр бирелә торган пособие түләү	-	"Мәгариф бүлеге" МКУ, ОСЗ, РЦМП филиалы
3.	Ата-аналар белән балалар һәм яшүсмерләр өчен матди-техник база булдыру һәм физкультура-сәламәтләндрерү һәм ял итү чаралары үткөрү.	Жирле бюджет	Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлеге, ТӨМ
4.	"Булачак аналар мәктәбе", "Яшь гаиләләр мәктәбе" эшләрә оештыру	-	ЦРБ, ОСЗ, ЦСОН
5.	3 һәм аннан да күбрәк бала тууга матди ярдәм күрсәтү	Жирле бюджет	ЦСОН, башкарма комитет
6.	Халыкара гаилә көнен, Халыкара балаларны яклау көнен, Халыкара аналар көнен, Халыкара хатын-кызлар көнен үткөрү.	Жирле бюджет	"Мәгариф бүлеге" МКУ, ОСЗ, мәдәният бүлеге, ЗАГС, ЦСОН

7.	Ятим балаларга яңа ел бүлөкләре эзәрләү бюджет өлкәсендә эшләрчеләрнең балаларына, мәктәп балаларына, ата-аналары (яки тулы булмаган гаиләдә берәү) сәбәпләр аркасында эшләмәгән гаиләләрдәге балаларга	Жирле бюджет	Бюджет оешмалары
8.	Балалар, яшүсмерләр, яшьләр өчен физик культура-сәламәтләндрерү, ял итү һәм ижади чаралар үткәрү.	Жирле бюджет	Яшьләр эшләрә һәм спорт бүлөгә, мәдәният бүлөгә
III. Меры по совершенствованию социальной защиты граждан пожилого возраста и инвалидов, предусмотренные действующим законодательством			
1.	РФ, ТР һәм муниципаль районның гамәлдәге закон һәм норматив актларында каралган социаль ярдәм чараларын күрсәтү, т.ч. пенсия, пособие, ЕДВ, ДМО, субсидия, социаль өстәмәләр, компенсация түләүләре, матди ярдәм.	Жирле бюджет	Башкарма комитет Предприятиеләр, оешмалар житәкчеләрә, БСО, ПФ
2.	Барлык категориядәге инвалидларның, сугыш һәм хезмәт ветераннарының, ЧАЭСта, "МАЯК" ПОда аварияләрне бетерүдә катнашучыларның, реабилитацияләнгән гражданның, читтән карауга мохтаж ялгыз кешеләрнең мәгълүмат банкын актуаль хәлдә тоту.	-	ФСО, ОМС, ветераннар советы, ЦСОН
3.	Авыр тормыш хәлендә калган өлкән яшьтәге гражданның һәм инвалидларга матди ярдәм күрсәтү	-	ФСО, ФСО, халыкны социаль яклау буенча район комиссиясе,
4.	Өлкән яшьтәге гражданның һәм инвалидларга социаль ярдәм чараларын алырга хокук бирүче документлар бирү буенча эшне оештыру	-	ОСЗ, филиал РЦМП, ЦСОН
5.	Даими ярдәмгә мохтаж ялгыз өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидларны вакытында ачыклау, аларга кирәкле социаль хезмәтләр күрсәтү, шул исәптән өйдә	-	ОСЗ, ЦСОН
6.	Өлкән яшьтәге ялгыз гражданны һәм инвалидларны гомуми типтагы интернат-йортларга урнаштыру	-	ФСО, ЦСОН, өлкәннәр һәм инвалидлар өчен Федоров интернат-йорты (ДИПИ), торак пунктлар башлыгы
7.	"Нежность " тернәкләндерү үзәге автономияле коммерциячел булмаган оешмасында, республика тернәкләндерү учреждениеләрендә өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидларны тернәкләндерү буенча эшне оештыру	-	ФСО, "Нежность" реабилитация үзәге автоном коммерциячел булмаган оешмасы
8.	Өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидларны санаторий-курорт дэвалауга юлламалар белән тәмин итү	-	ОСЗ, ЦРБ, ФСС
9.	Инвалидларны реабилитациянең техник чаралары белән тәмин итү	-	ФСС
10.	Өлкән яшьтәге гражданның һәм инвалидларга социаль хезмәт күрсәтү буенча эшне оештыру	-	ОСЗ, ЦСОН
11.	Өлкән яшьтәге гражданны һәм инвалидларны социаль яклау мәсьәләләре буенча халыкка хәбәр итү (закон чыгару һәм норматив документларны бастырып чыгару һәм яңгырату)	-	ФСО, УПФ, ФСС, Үзәк район хастаханәсе, "Мәгариф бүлөгә" МКУ,

			"Сельская новь" газетасы редакциясе»
12.	90 һәм аннан да өлкәнрәк яшътәге район пенсионерларына матди ярдәм күрсәтү.	Жирле бюджет	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты
IV. Өлкән яшътәге гражданнарны һәм инвалидларны социаль яклауның өстәмә чаралары.			
1.	Авыл хужалыгы предприятиеләрендә эшләгән өлкән яшътәге гражданнарны һәм инвалидларны ташламалы бәядә терлек азыгы һәм фураж белән тәмин итү.	Предприятиеләр һәм оешмалар	Предприятиеләр һәм оешмалар
2.	Янгын корбаннарына эшлекле ағач бүлеп бирү	Жирле бюджет	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты
3.	Жиңү көнен, Халыкара өлкәннәр көнен, Халыкара инвалидлар көнен, ЧАЭСта зыян күрүчеләрне искә алу көнен бәйрәм итү уңаеннан мәдәни-массакүләм чаралар һәм хәйрия акцияләре оештыру, шул исәптән Бөек Ватан сугышы ветераннары, һәлак булган һәм үлгән Бөек Ватан сугышында катнашучыларның тол хатыннары, бюджет оешмалары пенсионерлары, бетерелгән предприятиеләр һәм күчеп килгән пенсионерлар белән чаралар үткәргә акча бүлеп бирү, 50 ел бергә яшәгән "алтын юбилейларны" хөрмәтләү.	Жирле бюджет	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты, ОСЗ, ЦСОН, Мәдәният бүлеге, ЗАГС, Үзәк район хастаханәсе, "Мәгариф бүлеге" МКУ
4.	Өлкән яшътәге гражданнар һәм инвалидлар өчен физкультура-сәламәтләндерү, ял итү һәм ижади чаралар үткәрү	Жирле бюджет	ОДМиС
5.	Бөек Ватан сугышында катнашучыларга, һәлак булган Бөек Ватан сугышында катнашучыларның тол хатыннарына, һәлак булган Бөек Ватан сугышында катнашучыларның тол хатыннарына матди ярдәм күрсәтү	Жирле бюджет	Аксубай муниципаль районы Башкарма комитеты

Оешманың кыскартылган билгеләре:

БСО - Татарстан Республикасы Хезмәт, мәшгульлек һәм социаль яклау министрлыгының Аксубай муниципаль районындагы социаль яклау бүлеге;

ЦСОН - халыкка социаль хезмәт күрсәтү үзәге "Нежность";

ОДМиС - Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының Яшьләр эшләре һәм спорт бүлеге;

ОК - Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;

ЗАГС - Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Башкарма комитетының ЗАГС бүлеге;

Үзәк район хастаханәсе - "Аксубай үзәк район хастаханәсе" ГАУЗ;

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының "Мәгариф бүлеге" МКУ;

UPF - Татарстан Республикасының Аксубай һәм Нурлат районнары буенча Россия Федерациясе

Пенсия фонды идарәсе;

ОМС - жирле үзидарә органны;

ЦЗН - Аксубай муниципаль районының халыкны эш белән тәмин итү үзәге;

"Балалар һәм яшүсмерләр өчен социаль приют "Хыял" ГКУ;

"Федоров йорты - картлар һәм инвалидлар өчен интернат" ГАУСО.